

Trwa najbardziej intensywny w roku sezon ogrodniczy. Kupujemy, sadzimy, wysiewamy, przesadzamy, chronimy… Jak się w tym nie pogubić!? Co i kiedy trzeba zrobić, aby nie przegapić najlepszego terminu? O tym wszystkim można dowiedzieć się z naszych porad ogrodniczych na miesiąc maj

 Bądź na czasie! Trwa najbardziej intensywny w roku sezon ogrodniczy. Kupujemy, sadzimy, wysiewamy, przesadzamy, chronimy… Jak się w tym nie pogubić!? Co i kiedy trzeba zrobić, aby nie przegapić najlepszego terminu? Doświadczonym przewodnikiem po ogrodowych pracach jest miesięcznik „Działkowiec”, a od niedawna również „Mój ogródek”. Z ich majowych wydań można dowiedzieć się m.in.: jak ochronić rośliny przed przymrozkiem, pielęgnować dyniowate, założyć ogródek ziołowy, rozświetlić ogród, zbudować i obsadzić bramkę wejściową, zadbać o truskawkowe grządki, prawidłowo posadzić pnącza, dobrze wybrać kosiarkę, wybrać najlepsze pomidory do ogrodu, zadbać o trawnik czy zdrowo grillować…

 Ochronić zapylające Chrońmy uprawiane rośliny przed chorobami i szkodnikami w sposób odpowiedzialny, czyli tak aby przy okazji nie wytruć owadów zapylających i innych organizmów pożytecznych. Oznacza to, że stosowane preparaty muszą być bezpieczne dla pszczół i powinniśmy je stosować wcześnie rano lub wieczorem przed/po ich oblocie. Dodatkowo na

działce można wykonać ekohotele dla owadów zapylających i innych pożytecznych. Dla murarki (pszczoła bezżądłowa) wystarczą podwieszone pod dachem wiązki trzciny, dla innych pożytecznych – przydadzą się również nawiercone na różną głębokość pnie drzew lub nakłute bloczki z gliny. Więcej na ten temat w „Działkowcu" 05 i 06/2014.

 Kompost To tani i bardzo dobry nawóz ogrodniczy. Zamiast usuwać z działki lub palić (niedopuszczlne!) resztki z ogrodu, najlepiej je przeznaczyć na kompost. Pozbywając się kłopotu, zyskamy doskonały nawóz, a materia organiczna powróci na działkę. Kompostownik najlepiej umieszczać w miejscu mniej widocznym, ocienionym, tak aby nie przeszkadzał sąsiadom. Do wyboru mamy tradycyjne skrzynie kompostowe lub nowocześniejsze termokopostowniki. Warto wiedzieć, że istnieją stymulatory kompostowania, które znacznie przyspieszają proces rozkładu materii. Duży wybór kompostowników i stymulatorów jest na www.dzialkowiecsklep.pl

 Zakaz spalania Spalanie resztek roślinnych i innych materiałów na działce jest niedopuszczalne. Większość gmin wprowadziła całkowity zakaz spalania na swoim terenie. Naruszenie go jest wykroczeniem i podlega grzywnie. Resztki roślinne z ogrodu najlepiej kompostować. Więcej na ten temat na stronie internetowej „Działkowca" www.dzialkowiec.com.pl w zakładce Bądź eko.

 Sadzenie roślin Sklepy kuszą bogactwem nasion i sadzonek pięknych roślin. Jak tu nie dać się skusić… Trzeba jednak zachować rozsądek i kupować tylko, to co faktycznie jest nam potrzebne. W przeciwnym razie staniemy się posiadaczami roślin, które niekoniecznie będą pasować do naszego ogrodu lub będą w przyszłości bardzo kłopotliwe – np. zbyt ekspansywne (zaduszą inne rośliny) lub za szybko urosną (zacienią rabaty). Najlepiej wybrać się na zakupy z wcześniej przygotowaną listą. Kupione rośliny trzeba jak najszybciej posadzić i obficie podlać. Warto zastosować też szczepionkę mikoryzową, zwłaszcza u borówki, różaneczników, iglaków (do kupienia na www.dzialkowiecsklep.pl lub tel. 22 101 34 34). Zaszczepione rośliny lepiej przyjmą się i będą odporniejsze na niekorzystne warunki.

 Zadbajmy o trawnik Pogoda sprzyja wzrostowi murawy, co oznacza częste jej koszenie. Zwykle jednak wystarcza koszenie co 7–10 dni. Co kilka koszeń warto przegrabić trawnik grabiami sprężynowymi aby usunąć resztki traw i nie dopuścić do utworzenia filcu. Ściętą trawę można przeznaczyć na kompost lub do ściółkowania drzew i krzewów. Każdemu koszeniu trawnika powinno towarzyszyć regularne nawadnianie i nawożenie. Trawnik należy podlewać rzadko, ale długo – tak aby woda dotarła na ok. 15 cm głębokości. Warto też zmierzyć się z chwastami (polecamy mechaniczne usuwanie, a w ostateczności zastosowanie herbicydu na chwasty dwuliścienne).

 Ślimaki Szczególny problem stanowią ślimaki nagie. Po ostatnich opadach deszczu należy się liczyć ze zwiększonym ich występowaniem. Dlatego lepiej zawczasu poznać skuteczne metody ochrony roślin przed ich niszczycielskim działaniem. A do dyspozycji mamy zabiegi agrotechniczne, wykorzystanie roślin odstraszających, stosowanie barier ochronnych i pułapek wabiących lub zwalczanie biologiczne (super skuteczne!). Po szczegóły odsyłamy do majowego wydania „Mój ogródek”.

 Wysiewamy zioła Warto je mieć na działce lub balkonie. To tani i szybki sposób ich pozyskiwania na bieżące potrzeby. A maj i czerwiec są najlepszą porą na sadzenie niektórych z nich (np. bazylia, cząber, majeranek, oregano, melisa, tymianek). Większość ziół nie ma zbyt wygórowanych wymagań co do gleby. Dobrze rosną zarówno na glebach piaszczystych, jak i zwięzłych. Jednak nie wszystkie zioła warto uprawiać na działce. Zatem, od czego zacząć i czemu warto poświęcić więcej uwagi? Jak zaaranżować ogródek ziołowy na działce? Odsyłamy do majowego „Działkowca”.

 Podpieranie bylin Byliny o dużych, ciężkich kwiatach, jak np. piwonie, kosaćce, maki wschodnie, warto zabezpieczyć przed wyłamaniem w czasie deszczu lub wiatru. Można do tego użyć cienkich tyczek bambusowych lub specjalnie przygotowanych metalowych podpór (koło z kilkoma „nóżkami”). Podpory ustawiamy dość wcześnie zanim pędy będą bardzo wysokie.

 Cięcie krzewów Przycinamy krzewy, które już przekwitły – forsycję, migdałek, wcześnie kwitnące tawuły (te biało kwitnące), porzeczki ozdobne. Pędy skracamy o 1/2–1/3 długości. Szczepione wierzby przycinamy jeszcze krócej. Więcej na temat ciecia roślin kwitnących wczesną wiosną można przeczytać w majowym wydaniu miesięcznika „Mój ogródek”.

 Tniemy żywopłoty Aby żywopłot z krzewów liściastych był gęsty i zielony trzeba go regularnie strzyc. Zwykle wystarczą 2–3 cięcia w sezonie. Termin cięcia zależy od gatunku krzewu. Ogólną zasadą jest cięcie, gdy młode przyrosty pędów osiągną 15 cm długości. Wtedy skracamy je o połowę.

 Siwy i sadzenie Rośliny jednoroczne są symbolami lata. Przyciągają uwagę bogactwem barw, pokrojów i... szybkością uzyskania pięknego efektu. Są idealne na działkę. Gdy minie już niebezpieczeństwo wiosennych przymrozków wysadzamy rozsadę ciepłolubnych roślin jednorocznych i sezonowych np. cynii, astrów chińskich, żeniszka, koleusów, begonii. Na

grządki możemy wysiewać fasolę ozdobną, nasturcję, kobeę, portulakę, kosmos, dimorfotekę. Nadal można wysiewać nagietki, lewkonię, rezedę, wilec, maciejkę, słonecznik i godecję. Warto też zwrócić uwagę na modną i sprzyjającą owadom pożytecznym kwitną łąkę. Można na nią przeznaczyć w ogrodzie choćby małą powierzchnię. Gotowe nasiona na ten kwiatowy trawnik można zamówić na www.dzialkowiecsklep.pl lub tel. 22 101 34 34.

 Z domu na taras Gdy minie niebezpieczeństwo przymrozków wystawiamy na balkon, taras lub na działkę rośliny przechowywane przez zimę w domu – oleander, daturę, fuksję, pelargonie. Wcześniej wymagają one przesadzenia i hartowania. O innych potrzebnych im zabiegach można przeczytać w majowym wydaniu „Mój ogródek”.

 Sadzimy letnie cebulowe Dalie, paciorecznik i begonie nie lubią niskich temperatur, dlatego wysadzamy je dopiero po 15 maja. Paciorecznik, które w marcu posadzono do doniczek, begonie i karpy dalii po podzieleniu, sadzimy na docelowe miejsce uprawy. Karpy dalii umieszczamy na takiej głębokości, aby pąki odnawiające znajdowały się 3–5 cm pod powierzchnią ziemi, a bulwy begonii – płycej. Rośliny podlewamy. Wysadzamy mieczyki, tygrysówkę, krokosmię i acidenterę. Ciekawe odmiany niektórych z tych roślin można zamówić na www.dzialkowiecsklep.pl lub tel. 22 101 34 34.

 Byliny z nasion i sadzonek Wysiewamy do skrzynek i ustawiamy w inspekcie nasiona bylin (smagliczka skalna, gęsiówka kaukaska, żagwin ogrodowy, rogownica kutnerowata). W maju można rozmnażać także inne byliny przez sadzonki z młodych, wiosennych pędów. Takie sadzonki często odrywa się z fragmentem zeszłorocznego pędu (sadzonki z piętką). Tak rozmnaża się krwawnik wiązówkowaty, większość astrów, serduszkę okazałą, ostróżkę ogrodową i rozchodnik okazały.

 Odrosty Systematycznie usuwamy odrosty korzeniowe i dzikie pędy wybijające z podkładki drzew ozdobnych i owocowych. Konkurują one z odmianą szlachetną o składniki pokarmowe i jeśli w porę ich nie usuniemy, mogą zagłuszyć cenną roślinę.

 Pochwal się ogrodem Zapraszamy do zaprezentowania swojej działki w nowym miesięczniku „Mój Ogródek”. Poza pięknymi działkami, kącikami i rabatami publikowane są tam listy działkowców na temat własnych sposobów na uprawę roślin, ciekawe rozwiązania techniczne, przepisy kulinarne i inne z życia wzięte pomysły do wykorzystania na działce. Listy można kierować na adres redakcji – ul. Bobrowiecka 1, 00–728 Warszawa lub mailem: redakcja@mojogrodek.pl. Wszystkie opublikowane listy będą nagrodzone. A już w czerwcowym

wydaniu „Działkowca” ogłoszony zostanie konkurs „Najpiękniejsza Działka”. Zapraszamy do udziału!

 Najlepsze są z działki Zachęcamy do rozpoczęcia w tym sezonie uprawy drzew i krzewów owocowych. Mniej wprawnym polecamy na początek truskawki i poziomki oraz kilka krzewów jagodowych, pozostałym wzbogacenie kolekcji o nowe gatunki i odmiany. Poza satysfakcją z uprawy zyskamy świeże i zdrowe, a przede wszystkim naturalnie aromatyczne owoce. Wiosną w sprzedaży jest dość dużo gatunków i odmian roślin sadowniczych. Warto spróbować!

 U winorośli Wycinamy nadmiar latorośli (należy pozostawić 6–12 płodnych latorośli na 1 mb lub 1 m2). Co 2 tygodnie usuwamy lub przycinamy nad 1–2 pąkiem pasierby oraz bezpłodne latorośle wyrastające z oczek śpiących.

 Podlewanie owocowych W maju bardzo ważne jest odpowiednie zaopatrzenie drzew i krzewów owocowych w wodę ze względu na intensywny wzrost roślin oraz kwitnienie. Odpowiednio nawodnione rośliny znacznie lepiej zawiązują i utrzymują owoce. Więcej o podlewaniu oraz skutkach suszy można przeczytać w majowym i czerwcowym „Działkowcu”.

 Truskawki Porządkujemy grządki truskawki i poziomki, usuwamy rośliny chore i zahamowane w rozwoju. Nienormalny wygląd roślin może być spowodowany chorobami systemu korzeniowego lub zawirusowaniem. Rozkładamy w międzyrzędziach słomę (ochroni owoce przed kontaktem z ziemią przez co będą czyste i rzadziej porażone przez szarą pleśń).

 Formowanie koron W drugiej połowie maja rozpoczynamy formownie koron młodych drzew owocowych. Odginamy pędy zielne stosując drewniane klamerki. Pomoże to ukształtować właściwy kąt (zbliżony do prostego) pomiędzy pędem a przewodnikiem. Klamerki zakładamy na przyrost długości 5–10 cm i zdejmujemy po 2 tygodniach, kiedy kąty rozwidleń będą już utrwalone. Pędy półzdrewniałe (od drugiej połowy maja do czerwca-lipca) można odginać stosując drewniane wykałaczki. Więcej o formowaniu młodych drzew owocowych – w czerwcowym „Działkowcu”.

 Borówka Ściółkujemy glebę wokół krzewów – najlepsze do tego są wióry z drzew iglastych lub trociny. Warto też zastosować nawożenie – specjalistyczne nawozy dla borówki można zamówić na www.dzialkowiecsklep.pl lub tel. 22 101 34 34.

 Hartowanie rozsady Przed wysadzeniem rozsady warzyw należy ją zahartować czyli przyzwyczaić do mniej korzystnych warunków uprawy. Zabieg rozpoczynamy na 10 dni przed planowanym wysadzeniem roślin. Ograniczamy podlewanie i obniżamy temperaturę (np. wynosząc rośliny na zewnątrz). Rozsadę roślin ciepłolubnych wysadzamy do gruntu pod koniec maja.

 Pomoc po przymrozkach Zdarza się, że nie uda nam się uniknąć szkód przymrozkowych. Jak wtedy pomóc roślinom? Warto m.in. podlać je, osłonić przed słońcem i zastosować odpowiednie nawożenie. Po więcej informacji odsyłamy do majowego „Działkowca”.

 Wysiewy Do gruntu wysiewamy późne odmiany marchwi i pietruszki, buraki ćwikłowe, liściowe, cykorię sałatową, rzodkiewkę, sałatę. Wysiewamy też niektóre zioła roczne. Zagospodarowujemy także rozsadnik, produkując na nim rozsadę warzyw kapustowatych i sałat na późniejszy zbiór. Od połowy miesiąca, jeśli jest odpowiednia pogoda, do gruntu siejemy warzywa dyniowate, kukurydzę i fasolę szparagową (sukcesywnie co 2 tygodnie, aby zapewnić ciągłość zbioru świeżych strąków od lipca aż do września).

 Pchełki w warzywach W maju rzodkiewka i rozsada warzyw kapustowatych (kapusta, kalafior) uszkadzane są przez pchełki – małe skaczące chrząszcze. Wygryzają one w liściach małe otwory i zeskrobują skórkę. Szczególnie groźne są przy suchej i upalnej pogodzie. Pchełki odstrasza częste zraszanie roślin, a także opryskiwanie wyciągiem z czosnku. Można odławiać je na tabliczki lepowe, które przesuwa się nad roślinami. Zabezpieczenie włókniną wschodzących roślin i rozsady (przez 4–6 tygodni) chroni rośliny przed pchełkami i śmietką kapuścianą. Poleca się również naprzemianrzędową uprawę warzyw kapustnych i rzodkiewki z sałatą i szpinakiem.

 Na fasoli i dyniowatych Kiełkujące nasiona fasoli oraz ogórka i innych dyniowatych atakowane są przez larwy śmietek, które wgryzają się w liścienie i uszkadzają stożek wzrostu. Należy unikać stanowisk zacienionych i wilgotnych. Okrycie wschodzących roślin włókniną zabezpiecza je przed złożeniem jaj przez śmietki. Ogórki najlepiej uprawiać z rozsady.

 Mszyce Sprzyjają im ciepła pogoda i umiarkowane opady. Mszyce zasiedlają liście, pąki kwiatowe i młode pędy roślin. Mszyce występujące na śliwach mogą przenosić wirusa ospowatości śliwy (szarki) – bardzo groźną chorobę. Dlatego należy usuwać liście i wierzchołki

pędów z ich koloniami. Drzewa można opryskać wyciągiem z pokrzywy, krwawnika, skrzypu polnego, czosnku i cebuli lub preparatem chemicznym Calypso 480 SC.

 Brunatna zgnilizna owoców W okresie kwitnienia, zwłaszcza przy długotrwałych opadach deszczu, opryskujemy wrażliwe odmiany wiśni, czereśni i śliw przeciwko brunatnej zgniliźnie drzew pestkowych, preparatami: Rovral Aquaflo 500 SC, Signum 33 WG lub Topsin M 500 SC.

 Czereśnie z wkładką Za robaczywienie czereśni i wiśni odpowiada szkodnik – nasionnica trześniówka. Jeśli co roku czereśnia w ogrodzie jest przez nią odwiedzana, warto coś z tym zrobić. Najlepiej już w drugiej połowie maja zawiesić na drzewach żółte tablice lepowe (do nabycia na www.dzialkowiecsklep.pl lub tel. 22 101 34 34), a po 7 dniach od zauważenia pierwszych przylepionych do nich much, drzewa opryskać preparatem Calypso. Zabieg powtarzamy po 14 dniach. Szkodnik najsilniej atakuje późne odmiany czereśni. Pułapki powinny być zawieszone w koronie drzewa na wysokości 1,5–1,8 m. Ciepła i bezdeszczowa pogoda sprzyja występowaniu szkodnika.

 Nawożenie cebulowych i bulwiastych Zarówno podczas kwitnienia, jak i po nim (około 3 tygodnie) stosuje się nawożenie azotowe lub wieloskładnikowe w dwóch dawkach, zwykle po 20–30 g/m2. Dzięki temu cebule i bulwy będą bardziej dorodne, a ich kwiaty w kolejnym roku – bardziej liczne i okazałe.

 Czym pryskać? Zestawienia polecanych środków ochrony roślin można znaleźć na planszach wywieszanych na tablicach ogrodowych.

(mm)